

At: Cadeirydd ac Aelodau'r Pwyllgor
Safonau

Dyddiad: 28 Tachwedd 2022

Rhif Union: 01824 712589

e-bost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Aelod o'r Pwyllgor,

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR SAFONAU, DYDD GWENER, 2 RHAGFYR 2022** am **10.00 am** yn **SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN A THRWY GYNHADLEDD FIDEO**.

**SYLWER Y BYDD SESIWN HYFFORDDI FER I BOB AELOD O'R PWYLLGOR
SAFONAU YN SYTH AR ÔL Y CYFARFOD**

Yn gywir iawn

G Williams
Swyddog Monitro

AGENDA

RHAN 1: ESTYNNIR GWAHODDIAD I'R WASG A'R CYHOEDD FOD YN BRESENNOL YN Y RHAN HON Y CYFARFOD

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O FUDDIANT (Tudalennau 5 - 6)

Dylai'r Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfamu mewn unrhyw fater a nodwyd l'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym mam y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B (4) Deddf Llywodraeth Leol, 1972.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF (Tudalennau 7 - 14)

Cael cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 28 Hydref, 2022 (copi ynghlwm).

5 OMBWDSMON Y GWASANAETHAU CYHOEDDUS - 'EIN CANFYDDIADAU' (Tudalennau 15 - 28)

I ystyried adroddiad gan y Dirprwy Swyddog Monitro (copi wedi'i amgáu) ar y dudalen 'Ein Canfyddiadau' sydd wedi'i gyhoeddi ar wefan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

6 PRESENOLDEB MEWN CYFARFODYDD

Nodi presenoldeb aelodau'r Pwyllgor Safonau yn y Cyngor Sir, Tref a Chymuned, a derbyn eu hadroddiadau.

7 CEISIADAU AM OLLYNGIAD

I ystyried unrhyw geisiadau dosbarthu a dderbyniwyd gan Gyngorau Tref/Dinas/Cymuned neu ar lefel y sir.

8 DIWEDDARIAD AR HYFFORDDI AELODAU

Derbyn diweddariad ar lafar ar Hyfforddiant Aelodau.

9 CYSWLLT MOESEGOL A DYLETSWYDD ARWEINWYR GRWPIAU (Tudalennau 29 - 34)

I ystyried adroddiad gan y Dirprwy Swyddog Monitro (copi ynghlwm) ar y ddyletswydd newydd a roddir ar arweinwyr grwpiau gwleidyddol i hyrwyddo ymddygiad moesegol.

10 DIWEDDARIAD FFORWM SAFONAU CENEDLAETHOL

Derbyn diweddariad ar lafar ar y Fforwm Safonau Cenedlaethol.

11 CYDNABYDDIAETH I AELODAU ANNIBYNNOL (Tudalennau 35 - 42)

Ystyried adroddiad gan y Dirprwy Swyddog Monitro (copi ynghlwm) ar bresenoldeb ac arsylwi aelodau mewn cyfarfodydd a chadarnhau safle'r Cyngor mewn perthynas â'r aelodau sy'n cael tâl am bresenoldeb mewn cyfarfodydd.

12 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y PWYLLGOR SAFONAU (Tudalennau 43 - 46)

Ystyried Rhaglen Gwaith I'r Dyfodol y Pwyllgor Safonau (copi ynghlwm).

13 DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Trefnwyd cyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau ar gyfer 03 Mawrth 2023.

RHAN 2: EITEM GYFRINACHOL

Argymhellir, yn unol ag Adran 100A (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, y dylid gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod trafod y mater canlynol oherwydd y tebygolrwydd y caiff gwybodaeth eithriedig (fel y diffinnir ym Mharagraffau 12 ac 13 Rhan 4 o Atodlen 12A y Ddeddf), ei datgelu.

14 COD YMDDYGIAD - RHAN 3 DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000 (Tudalennau 47 - 50)

Ystyried adroddiad cyfrinachol gan y Swyddog Monitro (copi ynghlwm) sy'n rhoi trosolwg o gwynion a waned yn erbyn aelodau i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

AEOLODAETH

Aelodau Annibynnol:

Julia Hughes (Cadeirydd), Anne Mellor (Is-Gadeirydd), Peter Lamb a/ac Samuel Jones

Aelod Cyngor Tref / Cymuned
Gordon Hughes

Cynghorwyr Sir
Y Cynghorydd Bobby Feeley
Y Cynghorydd Hugh Carson Irving

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(Gweler y nodyn isod)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhwch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Ffordd Wynnstay, Rhuthun a dros Zoom ddydd Gwener, 28 Hydref am 11.30am.

YN BRESENNOL

Yr Aelodau Annibynnol Julia Hughes (Cadeirydd), Samuel Jones, Anne Mellor (Is-Gadeirydd) a Peter Lamb ynghyd â'r Cynghorwyr Bobby Feeley, Hugh Irving a Gordon Hughes

HEFYD YN BRESENNOL

Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro – Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd / Dirprwy Swyddog Monitro (LJ) a Gweinyddwyr Pwyllgorau (KEJ, NH a RTJ [gweinyddwr Zoom])

CROESO

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod. Estynnwyd croeso arbennig i'r Aelod Annibynnol Samuel Jones oedd yn mynychu ei gyfarfod cyntaf.

1 YMDDIHEURIADAU

Gary Williams, Cyfarwyddwr Corfforaethol: Swyddog Monitro / Llywodraethu a Busnes

Oherwydd newidiadau diweddar i strwythur uwch reolwyr y Cyngor ac adolygiad parhaus o'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth, roedd Lisa Jones, Dirprwy Swyddog Monitro wedi'i phenodi'n Bennaeth Gwasanaeth Dros Dro - Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, a byddai'n gweithio'n fwy agos gyda'r Pwyllgor Safonau yn y dyfodol.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Ni ddatganwyd unrhyw gysylltiad personol na chysylltiad oedd yn rhagfarnu.

3 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Cododd y Cadeirydd y materion canlynol dan y materion bryn -

- y newyddion trist bod y Cyngorydd Brian Blakeley (Tynewydd y Rhyl) wedi marw yn oriau mân y bore a chynhaliwyd munud o dawelwch.
- hepgor 'Ceisiadau am Oddefebau' fel eitem sefydlog ar y rhaglen. Cadarnhaodd y Dirprwy Swyddog Monitro na dderbyniwyd unrhyw geisiadau am oddefebau gan Gyngorau Tref/Dinas/Cymuned nac ar lefel sirol.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 22 Gorffennaf 2022.

Cywirdeb –

Tudalen 7 - Presennol - rhoi 'and' yn lle 'a' yn y fersiwn Saesneg i ddarllen “Peter Lamb and Councillor Gordon Hughes”

Tudalen 10, ail baragraff - Eitem 8: Hyfforddiant Moeseg a Safonau - rhoi 'Denbighshire' yn lle 'Denbighshire's' yn y fersiwn Saesneg.

Tudalen 10, ail baragraff i'r olaf - Eitem 8: Hyfforddiant Moeseg a Safonau - rhoi 'sesiwn hyfforddi' yn lle 'cyfarfodydd'.

Tudalen 11, Eitem 9: Arweiniad Llywodraeth Cymru - Dyletswydd Arweinwyr i Hyrwyddo Ymddygiad Moesol, brawddeg gyntaf - rhoi 'circulated' yn lle 'circulate' yn y fersiwn Saesneg.

Tudalen 14, Eitem 13: Dyddiad y cyfarfod nesaf - rhoi 'March' yn lle 'march'. Nodwyd mai'r amserlen ar gyfer cyfarfodydd y dyfodol oedd 10am ar ddydd Gwener, a bod aildrefnu'r cyfarfod presennol i 11.30am yn mynd yn groes i'r amserlen honno. Fodd bynnag, gwnaed hyn oherwydd nad oedd llawer o ddyddiadau na swyddogion allweddol ar gael.

Materion yn Codi –

Tudalen 8 – Eitem 6: Cofnodion (Materion yn Codi) – proses ar gyfer recriwtio aelodau annibynnol y Pwyllgor Safonau – roedd Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Cymru) 2001 yn caniatáu hyd at naw aelod ac roedd cyfansoddiad Sir Ddinbych eisoes yn nodi saith aelod, a thynnwyd sylw at y posibilrwydd o adolygu'r sefyllfa honno. Ni chafwyd unrhyw drafodaethau pellach ar y mater ers hynny a phenderfynwyd ychwanegu'r eitem at y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol i'w hystyried yn y dyfodol. Derbyniwyd y byddai goblygiadau cyllidebol yn gysylltiedig ag unrhyw gynnydd mewn aelodau, a fyddai'n benderfyniad i'r Cyngor llawn ei wneud.

Tudalen 8 – Eitem 6: Cofnodion (Materion yn Codi) (Tudalen 11, Eitem 8) – roedd rhai trafodaethau wedi bod am gynnwys aelodau annibynnol ar y Panel Recriwtio ar gyfer aelodau annibynnol, oedd yn digwydd mewn awdurdodau lleol eraill ond nid yn Sir Ddinbych. Yn dilyn trafodaeth, roedd y Cadeirydd wedi cymryd rhan fel arsylwr yn y broses gyfweld ddiweddaraf. Roedd rheoliadau'n llywodraethu recriwtio aelodau'r Pwyllgor Safonau ond roedd arferion amrywiol mewn awdurdodau lleol gwahanol ar hyd a lled Cymru ac adroddiad ar y pwnc hwnnw wedi cael ei gynnwys yn y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer mis Rhagfyr. Dywedodd y Cynghorydd Hugh Irving ei fod wedi bod ar y Panel Recriwtio diweddaraf ond nad oedd wedi gallu mynychu'r ddwy sesiwn. Cytunwyd y byddai'r protocol i gael ei ddefnyddio yn yr amgylchiadau hynny hefyd yn cael ei gynnwys fel rhan o'r adroddiad ar gynnwys y panel recriwtio.

Tudalen 10 – Eitem 8: Hyfforddiant Moeseg a Safonau, pumed paragraff – roedd hyfforddiant Cod Ymddygiad wedi cael ei ddarparu i aelodau etholedig yn dilyn etholiadau llywodraeth leol mis Mai ac roedd sesiwn arall wedi'i threfnu ar gyfer 10am ar 20 Rhagfyr i'r aelodau hynny nad oedd wedi mynychu hyd yma, ac roedd yn gyfle i aelodau'r Pwyllgor Safonau fynychu. Roedd tair sesiwn wedi'u cynnal ar

gyfer Cyngorau Tref, Dinas a Chymuned ond nid oedd presenoldeb yn dda iawn oherwydd problem weinyddol. Felly, byddai sesiwn ar-lein yn cael ei chynnig cyn y Nadolig ac roedd sesiynau wyneb yn wyneb wedi cael eu trefnu ar gyfer y flwyddyn newydd yng Ngogledd a De'r sir. Cytunodd y Dirprwy Swyddog Monitro i ddosbarthu'r dyddiadau i aelodau'r Pwyllgor dros e-bost. Roedd y Cadeirydd yn siomedig i nodi'r problemau cyfathrebu a phresenoldeb gwael, a phwysleisiodd bwysigrwydd y sesiynau ychwanegol i sicrhau bod pob aelod yn cael cyfle i fynychu'r hyfforddiant cyn gynted â phosibl yn nhymor y Cyngor newydd i ddatblygu dealltwriaeth o'r gofynion a disgwyliadau o'r dechrau. Roedd yn ofynnol bod pob aelod yn mynychu sesiwn hyfforddi Cod Ymddygiad o leiaf unwaith ym mhob tymor y Cyngor, os ydynt yn aelodau sy'n dychwelyd neu beidio. Roedd diweddariad pellach ar hyfforddiant i aelodau wedi cael ei gynnwys yn y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer mis Rhagfyr.

Tudalen 11, Eitem 9: Arweiniad Llywodraeth Cymru – Dyletswydd Arweinwyr Grwpiau i hyrwyddo ymddygiad moesegol – cyfeiriwyd at y cynnig i greu Grŵp Cyswllt Moesegol i'w gefnogi gan y Swyddog Monitro ac aelod o'r Pwyllgor Safonau (e.e. Cadeirydd neu Is-Gadeirydd). Roedd y Cadeirydd yn teimlo y dylai'r Cadeirydd a'r Is-Gadeirydd fod yn rhan. Dywedodd y Dirprwy Swyddog Monitro bod adroddiad wedi cael ei roi ar raglen cyfarfod mis Rhagfyr a gallai aelodau gytuno ar ddull bryd hynny. Nid oedd ganddi ddiweddariad ar hyn bryd ar gyfarfod cychwynnol y Swyddog Monitro gyda'r Arweinwyr Grwpiau ar 29 Gorffennaf. Roedd y Cadeirydd yn aelod o'r Pwyllgor Safonau gydag awdurdod lleol arall a darparodd dempledi oedd wedi eu cynhyrchu ar y cyd ag Arweinwyr Grwpiau yn yr awdurdod hwnnw, y gellid eu defnyddio fel man cychwyn i ddatblygu Arweinwyr Grwpiau Sir Ddinbych ymhellach. Pwysleisiodd fod angen i'r protocol gael ei ddatblygu ar y cyd ag Arweinwyr Grwpiau er mwyn iddo weithio i'r ddwy ochr. Cytunodd y Cadeirydd y dylai'r Cadeirydd a'r Dirprwy Swyddog Monitro gydweithio ar dempled ar gyfer y diben hwnnw.

Tudalen 12, Eitem 10: Fforwm Safonau Cenedlaethol – Dywedodd y Dirprwy Swyddog Monitro fod cylch gorchwyl drafft wedi cael ei gynhyrchu a'i ddosbarthu i bob Swyddog Monitro ac roedd gwaith yn mynd rhagddo ar hyn. Gofynnodd y Cadeirydd am i ddiweddariadau rheolaidd ar gynnydd o ran sefydlu Fforwm Safonau Cenedlaethol cael ei gynnwys yn y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol.

Tudalen 14, Eitem 14: Cod Ymddygiad – Rhan 3 Deddf Llywodraeth Leol 2000 – roedd y Pwyllgor wedi nodi'r newid yn y ffordd roedd yr Ombwdsmon yn delio â hysbysiadau am gwynion a gofynnwyd i'r Swyddog Monitro roi adborth i'r Ombwdsmon bod cael copi o'r gŵyn wreiddiol yn werthfawr. Nid oedd y Dirprwy Swyddog Monitro yn ymwybodol bod adborth wedi'i roi a chadarnhaodd y byddai'n mynd a'r cam gweithredu hwn yn ei flaen ar ran y Pwyllgor.

Roedd pob mater arall oedd yn codi wedi cael sylw yn yr eitemau oedd ar raglen y cyfarfod.

PENDERFYNWYD, yn amodol ar yr uchod, derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Gorffennaf 2022 fel cofnod cywir.

5 ADRODDIAD BLYNYDDOL Y CADEIRYDDION

Cyflwynwyd adroddiad gan y Dirprwy Swyddog Monitro (a ddisbarthwyd ymlaen llaw) yn cyflwyno Adroddiad Blynyddol drafft y Cadeirydd i'w ystyried cyn ei gyflwyno i'r Cyngor. Roedd yr adroddiad yn cynnwys manylion am waith y Pwyllgor yn ystod 2021.

Roedd y Pwyllgor Safonau wedi cytuno cyn hyn y dylai Adroddiad Blynyddol gael ei gyflwyno ar waith y Pwyllgor i holl aelodau'r Cyngor fel rhan o ymgyrch y Pwyllgor i wella safonau ymddygiad moesegol ac i gydymffurfio â Chod Ymddygiad yr Aelodau. Oherwydd etholiadau llywodraeth leol mis Mai, bu oedi cyn derbyn yr adroddiad, fyddai wedi cael ei gynhyrchu'n llawer cynharach yn y flwyddyn fel arfer.

Arweiniodd y Dirprwy Swyddog Monitro yr aelodau drwy gynnwys yr adroddiad ac yn ystod trafodaeth, cytunodd y Pwyllgor ar y diwygiadau a ganlyn -

- paragraff 4.2 – bod cyfeiriad at benodiad yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru newydd, Michelle Morris, oedd wedi cymryd drosodd gan Nick Bennett, yn cael ei gynnwys yn yr adroddiad. Nodwyd bod y term 'Ombwdsmon' yn dal i gael ei ddefnyddio er y penodiad newydd. Cytunwyd y byddai'r protocol datrysiad lleol yn cael ei gynnwys ac y dylid cyfeirio ato mewn ffordd gefnogol ac fel ffordd o atal materion rhag dwysau a'r ddolen i ymgysylltu Arweinwyr Grwpiau mewn gweithgareddau o'r fath yn y dyfodol. Er bod yr adroddiad yn trafod 2021, ystyriwyd ei bod yn briodol sôn y byddai cyfansoddiad presennol y Pwyllgor Safonau yn cael ei adolygu yn y dyfodol gyda'r posibilrwydd o gael hyd at ddau aelod ychwanegol.
- paragraff 4.3 – diwygio nifer yr adegau y mae'r Pwyllgor wedi cyfarfod i 4 gwaith (yn hytrach na 3 gwaith). Cytunwyd bod rhestru'r eitemau yn rhoi crynodeb priodol ac efallai y byddai'r Cadeirydd yn dymuno manylu ar unrhyw rai o'r eitemau hynny yn y Cyngor llawn. Nododd yr aelodau'r newid ym mhroses adroddiadau blynyddol i'r Cyngor llawn o flwyddyn y cyngor yn ôl i flwyddyn galendr. Cafwyd trafodaeth ar y ffordd orau o adrodd i'r Cyngor am y cyfarfod a gynhaliwyd ar 11 Mehefin 2021 i benderfynu ar honiad o dorri'r cod ymddygiad. Roedd cyfeiriad pellach wedi'i gynnwys ym mharagraff 4.6. Er ei bod yn bwysig bod yn sensitif i'r sefyllfa, roedd hefyd yn bwysig bod gan y Cyngor newydd ddealltwriaeth o rôl a phrosesau'r Pwyllgor Safonau. Cytunwyd i roi mwy o eglurhad yn yr adroddiad o ran hyn ac efallai y byddai'r Cadeirydd yn dymuno manylu ar y mater yn y Cyngor llawn. Cytunwyd y byddai'r Cadeirydd a'r Dirprwy Swyddog Monitro yn trafod ac yn cytuno ar y ffordd orau y tu allan i'r cyfarfod.
- paragraff 4.4 – cynnwys 'Ceisiadau am Oddefebau' fel eitem sefydlog ar gyfer y pwyllgor yn y dyfodol. 4.4(a) – aralleirio'r frawddeg i "o safbwynt cefnogol a chydweithredol" o "o safbwynt gefnogi ac addysgol" i adlewyrchu'r dull a ddefnyddiwyd yn well. Fel rhan o'r gwaith o fynychu ac arsylwi mewn cyfarfodydd, cynnwys cyfeiriad at sicrhau hefyd bod cyfarfodydd yn hygyrch i'r cyhoedd mewn modd priodol. 4.4(b) cytunwyd i gyfeirio yn yr adroddiad blynyddol nesaf at y dull newydd a ddefnyddiwyd gan yr Ombwdsmon o hysbysu am gwynion, ac nid yn adroddiad 2021, ond bod y geiriad yn cael ei gryfhau i egluro ymhellach dull y Pwyllgor o ddynodi unrhyw dueddiadau a phatrymau i dargedu'r materion hynny'n rhagweithiol fel mesur ataliol. Cytunwyd

i gynnwys Llyfr Achosion Cod Ymddygiad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru fel eitem sefydlog.

- paragraff 4.5 – cyfeirio'n fyr at y prif faterion sy'n codi o adolygiad Penn er mwyn codi ymwybyddiaeth ohonynt a'r goblygiadau posibl i'r Pwyllgor Safonau a'r Cyngor Sir, ynghyd â'r cyfrifoldeb newydd ar Arweinwyr Grwpiau, ac
- egluro ymhellach bod yr adroddiad yn trafod 2021 ac aelodaeth y Pwyllgor ar yr adeg honno, oedd hefyd yn cynnwys cyfnod y cyn Gadeirydd. Byddai'r Cadeirydd presennol (yr Is-Gadeirydd yn 2021) yn cyflwyno'r adroddiad i'r Cyngor.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Dirprwy Swyddog Monitro am ei gwaith caled wrth baratoi'r adroddiad drafft a'r gwaith i baratoi drafft diwygiedig i gynnwys diwygiadau'r Pwyllgor. Cytunwyd bod y Cadeirydd a'r Is-Gadeirydd yn cymeradwyo'r drafft terfynol.

PENDERFYNWYD bod y Pwyllgor Safonau -

(a) yn nodi cynnwys yr adroddiad, a

(b) wedi i'r sylwadau/diwygiadau uchod gael eu cynnwys yn yr adroddiad, ac wedi i'r Cadeirydd a'r Is-Gadeirydd gymeradwyo'r drafft terfynol, argymhell bod y Cadeirydd yn cyflwyno'r adroddiad i'r Cyngor llawn.

[Gadawodd y Cyng Bobby Feeley y cyfarfod ar y pwynt hwn (12.30pm)].

6 PRESENOLDEB MEWN CYFARFODYDD

Cyflwynodd y Dirprwy Swyddog Monitro adroddiad (a ddisbarthwyd ymlaen llaw) i aelodau i ystyried a chytuno ar agwedd gydlynus a strwythuredig at eu presenoldeb a'u harsylwadau mewn cyfarfodydd ac adborth. Roedd manylion Pwyllgorau'r Cyngor Sir, Cynghorau Tref, Dinas a Chymuned a sript awgrymedig, a ffurflen adborth drafft ynghlwm â'r adroddiad.

Wrth gyflwyno, dywedodd y Cadeirydd nad oedd aelodau wedi mynychu cyfarfodydd ers tro byd ac mai diben yr adroddiad oedd cytuno ar ffordd ymlaen. Tynnodd sylw hefyd at drafodaethau â'r Swyddog Monitro ar y potensial o gael tâl am y gweithgaredd, o gofio bod aelodau Annibynnol Pwyllgorau Safonau eraill (mewn dau awdurdod arall yng Ngogledd Cymru o leiaf) yn cael tâl am wneud yr ymweliadau hyn. Eglurwyd y gallai aelodau annibynnol yn Sir Ddinbych hawlio costau teithio am ymweliadau ond nad oedd taliad yn cael ei wneud ar hyn o bryd am yr elfen fynychu.

Dywedodd y Dirprwy Swyddog Monitro fod y gweithgaredd wedi cael ei weld fel tasg wirfoddol yn Sir Ddinbych erioed ac nad oedd cyllideb ar ei gyfer ar hyn o bryd. Yn ôl cyngor anffurfiol gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnyddiaeth Ariannol, roedd tâl am y gweithgaredd yn ôl disgrisiwn. Roedd yr eitem wedi cael ei rhestru i'w thrafod yn y Grŵp Penaethiaid Gwasanaethau Democrataidd, fyddai'n darparu sefyllfa Cymru-gyfan ar y mater. Byddai angen ystyried y mater hefyd yng nghydestun yr argyfwng costau byw ehangach a chyllidebau llai gan gynghorau. Roedd yn briodol bod y mater yn cael ystyriaeth ddyledus ac awgrymwyd bod y Pwyllgor

yn ei ystyried mewn cyfarfod yn y dyfodol, un ai'n ffurfiol neu'n anffurfiol, i lunio barn gan ystyried sefyllfa awdurdodau lleol eraill yng Nghymru ac ystyriaethau ariannol.

Yn ystod trafodaeth, roedd cefnogaeth gyffredinol at gael dull cyson ar hyd a lled Cymru a chytunodd y Pwyllgor y byddai'n synhwyrol aros am fwy o wybodaeth ar y pwnc i hwyluso trafodaeth wybodus. Cytunwyd y dylid cynnal trafodaeth mewn cyfarfod ffurfiol mewn ffordd agored a thryloyw. Nodwyd y gellid teilwra rhaglen bresenoldeb a'i chostio'n briodol, gyda'r posibilrwydd o dargedu meysydd sy'n peri pryder/cwynion, wrth ystyried natur gefnogol yr ymweliadau i bawb a sicrhau hygrychedd y cyhoedd.

Cafwyd trafodaeth a ddylid aros cyn ystyried yr adroddiad presennol a'r agwedd at bresenoldeb i'r dyfodol ac adborth er mwyn gwybod canlyniad y drafodaeth ar y potensial o gael tâl am y gwaith hwnnw. Eglurodd y Cadeirydd y rhesymeg y tu ôl i'r adroddiad, gan dynnu sylw at y dull a ddefnyddiwyd yn flaenrol at fynychu cyfarfodydd a chonsensws cyffredinol y dylid cynnal dull mwy ffurfiol. Rhoddodd fanylion y broses a ddefnyddir mewn sir wahanol ble'r oedd hefyd yn aelod o'r Pwyllgor Safonau fel man cychwyn ar gyfer ystyriaeth, gan dynnu sylw at y broses ddethol ar gyfer nodi cynghorau tref/cymuned i ymweld â nhw a nifer o ystyriaethau gweithredol, oedd wedi arwain at raglen strwythuredig dros flwyddyn. Roedd canlyniadau'n cael eu hadrodd yn ôl i'r Pwyllgor Safonau a negeseuon generig i bob cyngor tref/cymuned o ran nodiadau atgoffa ac arfer gorau i gefnogi a hwyluso gwelliant. Roedd y Swyddog Monitro yn darparu adborth penodol i gynghorau unigol, os oedd angen.

Fel ffordd ymlaen, cytunodd y Pwyllgor i ystyried tâl posibl ar gyfer mynychu yn eu cyfarfod nesaf, ac i ohirio ystyried yr agwedd tuag at eu presenoldeb ac adborth i aros am ganlyniad y drafodaeth ar dâl. Yn y cyfamser, byddai'r Cadeirydd a'r Dirprwy Swyddog Monitro yn llunio methodoleg bosibl yn unol â'r broses a amlinellwyd yn y cyfarfod ac yn ystyried y ffurflen adborth. Y Cyngor fyddai'n penderfynu ar dâl yn y pen draw ond pwysleisiodd aelodau mor bwysig oedd hi i'r Cyngor gydnabod gwerth yr ymweliadau hyn i hyrwyddo'r Cod Ymddygiad a gostyngiad mewn cwynion.

PENDERFYNWYD bod –

- (a) *adroddiad yn cael ei gyflwyno i gyfarfod nesaf y Pwyllgor ar dâl posibl am bresenoldeb ac arsylwadau aelodau annibynnol mewn cyfarfodydd, i gynnwys cymariaethau ag awdurdodau lleol eraill yng Nghymru ac ystyriaethau ariannol, a*
- (b) *gohirio ystyried agwedd strwythuredig at bresenoldeb ac arsylwi mewn cyfarfodydd ac adborth, yn cynnwys methodoleg bosibl nes cyfarfod nesaf y Pwyllgor er mwyn cael gwybodaeth bellach o'r adroddiad yn (a) uchod a chanlyniad y drafodaeth.*

7 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y PWYLLGOR SAFONAU

Cyflwynwyd Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor Safonau i'w ystyried, a thrafododd yr aelodau'r materion canlynol –

- nodwyd eitemau ychwanegol i'w hychwanegu at y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol a gytunwyd yn ystod y cyfarfod o ran 'Adolygu maint a chyfansoddiad y Pwyllgor Safonau' (eitem i'r dyfodol) a 'Thâl posibl am ymweliadau ac arsylwadau ac adborth aelodau annibynnol mewn cyfarfodydd' (mis Rhagfyr)
- ailddatganwyd yr eitemau sefydlog a restrwyd ar gyfer y rhaglen ar y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol gydag eglurhad am bwrpas pob eitem
- nodwyd y diffyg ceisiadau am oddefebau dros beth amser, a allai fod yn arwydd o dorri'r Cod Ymddygiad o bosibl ac mae'n bosibl bod angen gwneud gwaith ar hyn yn y dyfodol. Cadarnhaodd y Dirprwy Swyddog Monitro fod y broses ymgeisio ar gyfer goddefebau wedi cael ei rhannu â chlercod Chynghorau Tref/Dinas/Cymuned fisoedd yn ôl, ond ni chafwyd unrhyw geisiadau am oddefebau yn sgil hynny, a'r bwriad oedd cynnal sesiwn hyfforddi gyda'r clercod yn y gwanwyn i gynnwys ceisiadau am oddefebau
- tynnwyd sylw at y bwriad i ddarparu sesiwn hyfforddi fer 30 munud cyn cyfarfodydd yn y dyfodol a byddai pynciau ar eu cyfer yn cael eu hystyried - anogwyd aelodau i gysylltu â'r Cadeirydd neu'r Dirprwy Swyddog Monitro y tu allan i'r cyfarfod gydag unrhyw bynciau hyfforddi i wella gwybodaeth a sgiliau'r Pwyllgor
- cyfuno'r tair eitem ar wahân yn ymwneud â Chyswllt Moesegol a Dyletswydd Arweinwyr Grwpiau i un eitem ar y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer mis Rhagfyr
- ailenwi cyfeiriadau at yr adroddiad gan y Fforwm Safonau yn Fforwm Safonau Cenedlaethol ar Raglen Gwaith i'r Dyfodol mis Rhagfyr ac wedi hynny
- cynnwys Adroddiad Blynyddol y Cadeirydd ar gyfer 2022 yn y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer mis Mawrth 2023.

PENDERFYNWYD yn amodol ar yr uchod, i gymeradwyo Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor Safonau.

8 DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Nododd yr aelodau bod cyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau wedi'i drefnu ar gyfer 10.00am ddydd Gwener 2 Rhagfyr 2022. Os bydd sesiwn hyfforddi'n cael ei chynnal cyn y cyfarfod, bydd y cyfarfod ei hun yn dechrau am 10.30am.

GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau busnes canlynol, dan ddarpariaethau Adran 100A Deddf Llywodraeth Leol 1972, ar y sail y byddai gwybodaeth eithriedig yn debygol o gael ei datgelu fel y'i diffinnir ym Mharagraff 12 ac 13 Rhan 4 Atodlen 12A y Ddeddf.

9 COD YMDYGIAD - RHAN 3 DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cyflwynodd y Dirprwy Swyddog Monitro adroddiad cyfrinachol (a ddsbarthwyd ymlaen llaw) i roi trosolwg i'r Aelodau o'r cwynion yn erbyn yr aelodau a gyflwynwyd i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ers 1 Ionawr 2018.

O ran adrodd yn y dyfodol, cytunwyd i dderbyn manylion y cwynion oedd wedi cau dros y 12 mis diwethaf ynghyd â chwynion byw a bod dyddiadau'n cael eu cynnwys i sicrhau adroddiad mwy penodol. Roedd mwyafrif y cwynion dros y 12 mis diwethaf wedi dod gan aelodau'r cyhoedd yn hytrach na chwynion gan aelodau am aelodau, ac ar bob achlysur, roedd Ombwdsman Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru wedi penderfynu peidio ag ymchwilio am y rhesymau gwahanol a nodwyd yn yr adroddiad. Nid oedd unrhyw faterion byw ar hyn o bryd. Cyfeiriwyd at y trothwy uchel ar gyfer targedu adnoddau a'r prawf dau gam a ddefnyddir gan Ombwdsman Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru i ystyried a ddylid ymchwilio i gwyn ai peidio.

Cafwyd trafodaeth am y broses newydd a roddwyd ar waith gan Ombwdsman Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru o ran rhoi gwybod am gwynion, oedd yn golygu na fyddai'r Swyddog Monitro yn cael gwybod am y gwyn wreiddiol, dim ond y canlyniad. Ateggodd y pwyllgor mor werthfawr oedd i'r Swyddog Monitro gael gwybod am bob cwyn, os oedd hynny'n arwain at ymchwiliad neu beidio, er mwyn nodi a monitro tueddiadau, gyda'r bwriad o dargedu adnoddau. Ateggodd y Dirprwy Swyddog Monitro y byddai'n adrodd yn ôl ar hyn yn uniongyrchol i Ombwdsman Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a chadarnhaodd y gallai'r pwnc gael ei godi i'w drafod gan y Fforwm Safonau Cenedlaethol.

PENDERFYNWYD derbyn a chofnodi'r adroddiad.

Ar ddiwedd y cyfarfod, diolchodd y Cadeirydd i'r aelodau am eu presenoldeb a'u cyfraniadau a diolchodd i'r staff cefnogi hefyd.

Daeth y cyfarfod i ben am 1.05pm.

Adroddiad i'r	Pwyllgor Safonau
Dyddiad y cyfarfod	2 Rhagfyr 2022
Swyddog / Aelod Arweiniol	Gary Williams, Swyddog Monitro
Awdur yr adroddiad	Lisa Jones, Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
Teitl	Ombwdsmon y Gwasanaethau Cyhoeddus - 'Ein Canfyddiadau'

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Cyflwyno'r adran 'Ein Canfyddiadau' ar wefan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (yr Ombwdsmon)

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

- 2.1. Rhoi gwybod i aelodau am yr adran 'Ein Canfyddiadau' ar wefan yr Ombwdsmon sy'n disodli'r Coflyfr Cod Ymddygiad blaenorol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1. Bod y Pwyllgor yn nodi cynnwys yr adroddiad.

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1. Bydd Aelodau'r Pwyllgor yn ymwybodol bod yr Ombwdsmon yn arfer cyhoeddi'r 'Coflyfr Cod Ymddygiad' (y Coflyfr) yn chwarterol yn amlinellu crynodeb o'r materion a ymchwiliwyd gan yr Ombwdsmon a chanlyniadau'r ymchwiliad.

- 4.2. Ystyriwyd bod y Coflyfr yn adnodd defnyddiol i roi gwybod i aelodau etholedig, y cyhoedd a phwyllgorau safonau am y mathau o gwynion a gaiff eu hymchwilio a chanlyniadau'r ymchwiliadau hynny.
- 4.3. Mae'r Ombwdsmon bellach wedi rhoi'r gorau i gyhoeddi'r Coflyfr ac yn hytrach wedi creu adran 'Ein Canfyddiadau' ar ei gwefan, gellir cael mynediad at yr adran hon drwy wasgu'r ddolen ganlynol: [Findings \(ombwdsmon.cymru\)](https://www.ombwdsmon.cymru/Findings)
- 4.4. Mae'r adran 'Ein Canfyddiadau' yn cynnwys cyfleuster chwilio lle gellir chwilio am fanylion achosion a ymchwiliwyd gan yr Ombwdsman yn ôl pwnc, awdurdod, canlyniad, dyddiad a chyfeirnod. Mae'r adran yn cynnwys bob mater a gaiff eu hymchwilio gan yr Ombwdsmon, nid materion yn ymwneud ag Ymddygiad yn unig.
- 4.5. Mae'r adroddiad hwn yn berthnasol i'r cyfnod rhwng 1 Gorffennaf a 1 Hydref 2022. Mae'r adran 'Ein Canfyddiadau' ar wefan yr Ombwdsmon yn cynnwys crynodeb o'r achosion sydd wedi cael eu hymchwilio gan yr Ombwdsmon, ac wedi'u rhannu i'r categorïau canlynol:

Uniondeb	1
Cydraddoldeb a pharch	3
Dyletswydd i gynnal y gyfraith	2
Atebolrwydd a Thryloywder	1

- 4.6. Gellir categorio'r canlyniadau fel a ganlyn:

Rhoddwyd y gorau i'r ymchwiliad	1
Nid oes angen gweithredu	5
Cyfeiriwyd at Bwyllgor Safonau	1
Cyfeiriwyd at Banel Dyfarnu Cymru	0

- 4.7. Mae dyfyniadau perthnasol o'n tudalennau Ein Canfyddiadau ynghlwm fel Atodiad 1 er gwybodaeth. Nid oedd unrhyw un o'r achosion yn ymwneud â chynghor yn Sir Ddinbych.
- 4.8. Un achos a fydd o bosibl o ddi-ddordeb arbennig yw'r cwyn mewn perthynas â dyletswydd i gynnal y gyfraith yng Nghyngor Tref Llanymddyfri, a gafodd ei gyfeirio at Bwyllgor Safonau'r Cyngor mewn perthynas ag achos o fynd yn groes i baragraff 6(1)(a) a arweiniodd at wahardd yr Aelod o'i waith am ddeufis a gofyn iddynt fynychu hyfforddiant.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1. Nid yw'r adroddiad yn cael effaith uniongyrchol ar y blaenoriaethau corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Nid oes unrhyw gostau yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

- 7.1. Nid oes angen asesiad ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

- 8.1. Nid oes unrhyw ymgynghoriadau wedi eu cynnal mewn perthynas â'r adroddiad hwn.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1. Fel y nodir yn adran 6.1, nid oes goblygiadau ariannol uniongyrchol i'r adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 10.1. Nid oes unrhyw risgiau yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Nid oes angen gwneud penderfyniad.

Appendix 1

Duty to uphold the law : Llandovery Town Council

Report date

27/10/2022

Subject

Duty to uphold the law

Outcome

CODE

Case ref number

202100012

Report type

CODE - Referred to Standards Committee

Relevant body

Llandovery Town Council

The Ombudsman received a complaint that a Member (“the Member”) of Llandovery Town Council (“the Council”) had breached the Code of Conduct. The Member had been convicted of drug driving and it was reported in a newspaper that she did not intend to stand down as Mayor.

The investigation considered whether the Member failed to comply with paragraph 6(1)(a) of the Code of Conduct in that members must not conduct themselves in a manner which could reasonably be regarded as bringing their office or authority into disrepute.

The Ombudsman considered the Member’s conviction and the fact that her sentence fell short of automatic disqualification as outlined in Section 80A of the Local Government Act 1972. The Ombudsman also considered the account provided by the Member.

The Ombudsman considered whether further action was needed in the public interest and the overriding purpose of the ethical standards regime in Wales, which is to uphold standards of conduct in public life and maintain confidence in local democracy. The Ombudsman was of the view that the Member’s conviction and the press coverage that followed which referred to the Council, the Member’s membership of the Council and her position as Mayor, could be regarded a conduct

that was capable of bringing her Council and/or her office as a councillor into disrepute and was suggestive of a breach of paragraph 6(1)(a) of the Code of Conduct.

The report on the investigation was referred to the Monitoring Officer of Carmarthenshire County Council for consideration by its Standards Committee.

The Standards Committee concluded that the member had breached paragraph 6(1)(a) of the Code of Conduct. Accordingly, the Standards

Committee decided that the Member should be suspended to 2 months and be required to attend Code of Conduct training within 6 months.

Promotion of equality & respect : Llanvaches Community Council

Report date

01/07/2022

Subject

Promotion of equality & respect

Outcome

CODE

Case ref number

202005979

Report type

CODE - No evidence of breach

Relevant body

Llanvaches Community Council

The Ombudsman received a complaint that a Former Member (“the Former Member”) of Llanvaches Community Council (“the Community Council”) had breached the Code of Conduct (“the Code”) regarding matters concerning work conducted by a tree surgeon, intimidating behaviour and the disclosure of confidential information.

The Ombudsman investigated whether the Former Member’s conduct might amount to a breach of paragraphs 4(b), 4(c), 5(a), 6(1)(a) and 7(a) of the Code of Conduct

("the Code"). During the investigation the Former Member did not stand in the Local Government elections on 5 May 2022 and stood down from the Community Council.

The Ombudsman found that when the Former Member went to a public playing field and found a tree surgeon at work without an adequate cordon to ensure public safety, the Former Member expressed a concern about public safety and work being conducted on Community Council leased land. The Ombudsman found there was no evidence to suggest the Former Member's behaviour was inappropriate or aggressive, or that abusive or offensive language or intimidating behaviour was used in breach of the Code.

The Ombudsman also found that accounts of a conversation between the Former Member and the complainant concerning the disclosure of information differed and, as there were no witnesses to the event, it was not possible to draw a conclusion on exactly what was said. Further, the subject matter of the disclosed information had also been discussed at Community Council meetings and recorded in publicly available minutes. Therefore, the Ombudsman was not persuaded that the alleged conduct was suggestive of a breach of the Code.

The Ombudsman noted that since the events the Community Council had taken steps to ensure that when similar authorised work is conducted, members are present to ensure appropriate health and safety measures to protect the public are in place.

The Ombudsman found no further action was necessary or required in the public interest.

Accountability & openness : Llanigon Community Council

Report date

01/07/2022

Subject

Accountability & openness

Outcome

CODE

Case ref number

202100842

Report type

CODE - No Action Necessary

Relevant body

Llanigon Community Council

The Ombudsman received a complaint that a member (“the Member”) of Llanigon Community Council (“the Council”) had breached the Code of Conduct.

It was alleged that the Member had:

- Behaved in a disrespectful, aggressive, and very intimidating manner towards the complainant in a Council meeting on 9 December 2020.
- Bullied and intimidated the Clerk.
- Discriminated towards female Members by not including them in correspondence and discussions.
- Failed to consult full Council when taking decisions.
- Failed to discuss the Clerks wages.
- Failed to conduct virtual Council meetings during the COVID-19 pandemic.
- Delayed having a Council website and subsequently made one himself, which was in accessible to the public, and for which he claimed a fee from the Council for maintaining.
- Refused to provide receipts when claiming expenses.

The investigation considered whether the Member failed to comply with the following provisions of the Code of Conduct:

- 4(b) – [The Member] must show respect and consideration for others.
- 4(c) – [The member] must not use bullying behaviour or harass any person.
- 6(1)(a) – [The Member] must not conduct themselves in a manner which could reasonably be regarded as bringing their office or authority into disrepute.
- 7(a) – [The member] must not in their official capacity or otherwise, use or attempt to use their position improperly to confer on or secure for themselves, or any other person, an advantage or create or avoid for yourself, or any other person, a disadvantage.
- 9(a) – [The Member] must observe the law and their authority’s rules governing the claiming of expenses and allowances in connection with their duties as a member.

Witness accounts were obtained from all members of the Council, the Clerk, and a County Councillor. Documentation provided by the Clerk and the Monitoring Officer of Powys County Council was also reviewed.

The Member was not re-elected at the May 2022 elections and the evidence was inconsistent. The Ombudsman did not consider that it was in the public interest to take further investigative steps. She took the decision that no action needed to be taken in respect of the matters investigated.

Promotion of equality & respect : Sully and Lavernock Community Council

Report date

04/07/2022

Subject

Sully and Lavernock Community Council

Outcome

CODE

Case ref number

202104219

Report type

CODE - No Action Necessary

Relevant body

Promotion of equality & respect

An employee of Sully and Lavernock Community Council (“the Council”) complained that a Former Member (“the Former Member”) used bullying and disrespectful language towards him during a telephone conversation in September 2021.

The Ombudsman investigated whether the Former Member’s conduct was suggestive of a breach of paragraphs 4(b), 4(c), and 6(1)(a) of the Code of Conduct (“the Code”).

The employee complained about the Former Member’s behaviour to the Police and the Ombudsman on the day of the telephone conversation. The Former Member resigned from the Council on the same day. The Former Member denied the allegations to the Police, who took no further action.

The Former Member refused to be interviewed and did not wish to participate in the Ombudsman’s investigation. However, the Former Member confirmed that a telephone conversation occurred but said that the Code did not apply at the time as they had resigned from the Council. The Ombudsman therefore determined the investigation on the evidence available and concluded, on the balance of probabilities, that the Former Member was a Member at the time of the telephone call and had directed offensive language towards the employee which could be considered disrespectful and bullying.

The Ombudsman concluded that the Former Member’s conduct was suggestive of a breach of paragraphs 4(b), 4(c), and 6(1)(a) of the Code. However, as the Former Member had resigned from the Council and had not been elected to any Council at the May 2022 elections, the Ombudsman did not consider it to be in the public interest for any further action to be taken.

Duty to uphold the law : Merthyr Tydfil County Borough Council

Report date

12/07/2022

Subject

Duty to uphold the law

Outcome

CODE

Case ref number

202200667

Report type

CODE - Discontinued

Relevant body

Merthyr Tydfil County Borough Council

The Ombudsman received a complaint from an Officer (“the Complainant”) of Merthyr Tydfil County Borough Council (“the Council”), that a Member of the Council had failed to observe the Code of Conduct for Members.

It was alleged that during the recent election campaign the Member had removed a political leaflet from a member of the public’s letterbox, replaced it with his own leaflet, and taken the removed item away. The investigation considered whether the Member’s alleged conduct brought the Member and the Council into disrepute.

The Ombudsman obtained information from the Council's Monitoring Officer, including video footage of the incident. The Council confirmed that whilst the matter had been reported to the Electoral Commission and the Police, it had been established that the matter was not an electoral or Royal Mail offence and both bodies had declined to take any further action.

As a result, the Ombudsman was no longer satisfied that an investigation into the complaint was in the public interest, and it was decided to discontinue the investigation.

Integrity : Bridgend Town Council

Report date

19/07/2022

Subject

Integrity

Outcome

CODE

Case ref number

202102372

Report type

CODE - No Action Necessary

Relevant body

Bridgend Town Council

It was alleged that a Councillor ("the Member") disclosed confidential information on Facebook when she shared information about a discussion which took place in a private council session and that this may amount to breach of the Code of Conduct.

The investigation considered the following paragraphs of the Code of Conduct:

- 5(a) Members must not – disclose confidential information or information which should reasonably be regarded as being of a confidential nature, without the express consent of a person authorised to give such consent, or unless required by law to do so.
- 6(1)(a) Members must not – conduct [themselves] in a manner which could reasonably be regarded as bringing [their] office or authority into disrepute.
- 7(a) Members must not – in [their] official capacity or otherwise, use or attempt to use [their] position improperly to confer on or secure for [themselves], or any other

person, an advantage or create or avoid for [themselves], or any other person, a disadvantage.

During the course of the investigation, information from the Community Council was considered, including meeting minutes. Witnesses were also interviewed.

The investigation found that the Member posted a comment on her personal Facebook account. The content of the comments related to Council matters and her role within the Council. The Ombudsman considered that the Member gave the impression she was relying on her status as a member and therefore that the Code of Conduct was fully engaged in relation to the comment.

The Ombudsman found that the meeting discussions and the minutes of the meeting were confidential and sharing that information could be suggestive of a breach of paragraph 5(a) of the Code of Conduct. However, the Ombudsman found that during the full Council meeting that took place, some information was shared during the public element of the meeting and was documented in the minutes of the meeting which were shared publicly. Therefore, the Ombudsman did not consider that there was evidence suggestive of a breach of paragraphs 6(1)(a) and 7(a) of the Code of Conduct. The Ombudsman was satisfied that, in view of the information which was in the public domain, the impact of the substance of the comment being shared was limited. The Ombudsman found that under Section 69(4)(b) of the Local Government Act 2000, no action needed to be taken in respect of the matters investigated.

Promotion of equality & respect : Ceredigion County Council

Report date

03/08/2022

Subject

Promotion of equality & respect

Outcome

CODE

Case ref number

202106365

Report type

Code - No Action Necessary

Relevant body

Ceredigion County Council

The Ombudsman received a self-referred complaint from a Member (“the Former Member”) of Ceredigion County Council (“the Council”), that they had breached the Council’s Code of Conduct for members.

The Member said that during a discussion at a public Council meeting about Welsh Ambulance Service NHS Trust (“WAST”) provision in Ceredigion, they had made inappropriate comments about “incomers” to the county and “immigrants” being allowed into Wales by the Welsh Government and the potential impact on those services. The Ombudsman’s investigation considered whether the Former Member’s conduct may have breached paragraphs 4(a), 4(b) and 6(1)(a) of the Council’s Code of Conduct.

Information was obtained from the Council including a transcript of what the Former Member had said in the meeting, minutes of Council meetings, and comments from the Former Member. The Ombudsman found that following the incident the Former Member had stepped down from their political party to sit as an independent member. During the investigation the Former Member stood in the election on 5 May 2022 and was not returned by the local electorate.

In comments to the Council and the Ombudsman, the Former Member said the remarks had been inappropriate and taken in a way not intended. The Ombudsman found that the Former Member’s remarks did not extend to gratuitous or personal comment or hate speech and would not have been interpreted as representative of the views of the Council. As such, they would not have amounted to a breach of paragraphs 4(a) or 6(1)(a) of the Code of Conduct. The Ombudsman determined, however, that they could be considered divisive and disrespectful, and suggestive of a breach of paragraph 4(b) in failing to show respect and consideration for others.

The Ombudsman considered that, as the Former Member’s role was ultimately decided by the local electorate and they were no longer a member of the Council, any sanction which could be given if a breach of the Code of Conduct was found by the Council’s Standards Committee would be limited and therefore it was not in the public interest to take any further action in respect of the matter.

The Ombudsman found that under Section 69(4)(b) of the Local Government Act 2000 no action needed to be taken in respect of the matters investigated.

End

Adroddiad i'r	Pwyllgor Safonau
Dyddiad y cyfarfod	2 Rhagfyr 2022
Swyddog / Aelod Arweiniol	Gary Williams, Swyddog Monitro
Awdur yr adroddiad	Lisa Jones, Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
Teitl	Cyswllt Moesegol a Dyletswydd Arweinwyr Grwpiau i Hyrwyddo Ymddygiad Moesegol.

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad am ddyletswydd newydd sy'n cael ei roi ar arweinwyr grwpiau gwleidyddol i hyrwyddo ymddygiad moesegol.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Gweithredu dull a gytunwyd arno rhwng y Pwyllgor Safonau a'r Arweinwyr Grwpiau.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Bod aelodau yn trafod a chytuno ar ddull sy'n cefnogi Arweinwyr Grwpiau i gyflawni eu dyletswyddau.
- 3.2 Bod y Cadeirydd/Is-gadeirydd yn mynychu cyfarfod Arweinwyr Grwpiau gyda'r Swyddog Monitro er mwyn symud ymlaen gyda dull monitro y cytunwyd arno ar gyfer y ddyletswydd.
- 3.3 Bod y Pwyllgor yn rhoi ystyriaeth i'r hyfforddiant a'r gefnogaeth i'w ddarparu a dewis pwy fydd yn gwneud hynny.
- 3.4 Bod yr adroddiadau Arweinwyr Grwpiau yn cael eu derbyn gan y Pwyllgor ar y dyddiad a gytunwyd arno ac yn flynyddol wedi hynny.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Bydd y Pwyllgor Safonau yn ymwybodol bod darpariaethau adran 62 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn darparu dyletswydd newydd ar arweinwyr y grwpiau gwleidyddol i gymryd camau i hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ymddygiad gan eu haelodau.

4.2 Mae'r ddeddfwriaeth hefyd yn darparu dyletswyddau newydd ar y Pwyllgor Safonau i fonitro cydymffurfriad arweinwyr grwpiau yn unol â'r ddyletswydd hon ac i gynghori a darparu hyfforddiant i arweinwyr grwpiau ar gyflawni'r ddyletswydd.

4.3 Mae'r Pwyllgor wedi cael ei gynghori yn y gorffennol bod Llywodraeth Cymru wedi llunio arweiniad statudol drafft i arweinwyr grwpiau a phwyllgorau safonau cyn yr etholiad ac wedi derbyn safbwyntiau arno. Mae'r arweiniad drafft i'w weld yma:

<https://gov.wales/consultation-local-governmentand-elections-wales-act-2021-standards-conduct-statutory-guidance>, gyda'r ymgynghoriad ar y drafft yn cau ar 16 Mai 2022.

4.4. Nodyn i'ch atgoffa bod yr arweiniad drafft yn cynnwys enghreifftiau o sut y gall Arweinwyr Grwpiau gyflawni eu dyletswyddau o bosib fel:

- arddangos ymrwymiad personol a chymryd rhan mewn hyfforddiant neu ddatblygiad perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau;
- annog aelodau grwpiau i fynychu hyfforddiant neu ddatblygiad perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau;
- sicrhau fod enwebai i Bwyllgor wedi derbyn yr hyfforddiant cymeradwyedig ar gyfer y Pwyllgor hynny;
- hyrwyddo cwртеisi a pharch o fewn cyfathrebiadau a chyfarfodydd y grŵp ac mewn cyfarfodydd ffurfiol y Cyngor;
- hyrwyddo gweithdrefnau penderfynu anffurfiol yn y Cyngor, a gweithio gyda'r Pwyllgor Safonau a swyddogion monitro er mwyn dod i benderfyniad yn lleol;
- hyrwyddo diwylliant mewn grŵp sy'n cefnogi safonau uchel o ymddygiad ac uniondeb;
- mynychu cyfarfod o Bwyllgor Safonau'r Cyngor os gofynnir iddynt drafod materion yn ymwneud â'r Cod Ymddygiad;

- gweithio i weithredu unrhyw argymhellion gan y Pwyllgor Safonau ar wella safonau;
- cydweithio gydag Arweinwyr Grwpiau eraill, o fewn rheswm, i gyd-gefnogi ymddygiad o safon uchel yn y Cyngor.

4.5. Mae'r cynigion hefyd yn argymhell fod y Pwyllgor Safonau yn trefnu i hyfforddi'r Arweinwyr Grwpiau ar ddyletswyddau yn flynyddol. O ganlyniad bydd angen trefnu cyfarfod 'Grŵp Cyswllt Moesegol' yn rheolaidd i'w roi yn y dyddiadur o hyn ymlaen gyda'r Arweinwyr Grwpiau i adolygu ymddygiad.

4.6 Mae'r arweiniad drafft hefyd yn cyfeirio at yr angen i arweinwyr grwpiau i wneud adroddiadau i'r Pwyllgor Safonau ar eu cynnydd mewn cyflawni eu dyletswyddau. Bydd y Pwyllgor Safonau yn gallu trafod yr adroddiadau hyn gydag arweinwyr grwpiau a'u defnyddio nhw fel sail i adroddiad blynyddol Pwyllgorau i'r Cyngor ynglŷn â'r ffordd y mae'r arweinwyr grwpiau yn cyflawni'r dyletswyddau.

4.7 Gwahoddir y Pwyllgor i drafod ei ddull o ddewis ar gyfer monitro dyletswyddau arweinwyr grwpiau a'r gefnogaeth y dylid ei roi iddyn nhw.

4.8 Mae'r tabl wedi'i atodi (Atodiad 1) yn rhoi templed syml i'r Pwyllgor a fydd yn cael ei ddiweddarau gan bob Arweinydd Grŵp ar gyfer eu grwpiau perthnasol ac wedi'i gynnwys ar y rhaglen gwaith i'r dyfodol i'r Pwyllgor i dderbyn adroddiadau o'r fath.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Nid oes effaith uniongyrchol ar y blaenoriaethau corfforaethol. Fodd bynnag, mae Cyngor sy'n gweithredu ac yn cael ei lywodraethu'n dda yn cyfrannu at ddemocratiaeth leol dda lle mae'r cyhoedd yn ymddiried ym mhroses gwneud penderfyniadau aelodau etholedig.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae aelodau safonol yn derbyn cyfradd ddyddiol am fynychu yn unol ag argymhellion Panel Annibynnol ar Gydabyddiaeth Ariannol Cymru.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Nid oes angen asesiad o'r effaith ar les.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Ymgynghorwyd â'r Pwyllgor Safonau ynglŷn ag Arweiniad LIC o ran yr eitem hon ac mae Arweinwyr Grwpiau wedi derbyn gwybodaeth ar ddyletswyddau ond bydd dull o archwilio sy'n dderbyniol iddyn nhw angen ymgynghoriad pellach.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Dylid cynnwys y ddyletswydd o fewn adnoddau presennol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae cyflwyno'r ddyletswydd a rôl uwch y Pwyllgor mewn cefnogi'r gwaith o'i gyflawni, yn lliniaru yn erbyn y risg o ymddygiad sydd ddim yn cwrdd â'r safonau ar gyfer ymddygiad disgwylidiedig.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

a.54 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 62 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

<u>Hyrwyddo Cydymffurfiaeth â'r Cod Ymddygiad</u>					
Adroddiad gan:					
Grŵp Gwleidyddol:					
Nifer o aelodau:		Nifer wedi'u hyfforddi ar y Cod:	X (Y%)		
Am y cyfnod rhwng:					
<u>Nifer, Tarddiad a Lefel y Cwynion</u>					
	Anffurfiol	Datrysiaid Lleol (Cam)			PSOW
		1	2	3	
Cyhoedd					
Swyddogion					
Cynghorwyr					
<u>Camau wedi'u cymryd i Hyrwyddo Cydymffurfiaid (l'w Gwblhau gan Arweinydd y Grŵp)</u>					
Dylech gynnwys materion fel:					
<ul style="list-style-type: none"> - arddangos ymrwymiad personol a chymryd rhan mewn hyfforddiant neu ddatblygiad perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau; - annog aelodau grwpiau i fynychu hyfforddiant neu ddatblygiad perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau; - sicrhau fod enwebai i Bwyllgor wedi derbyn yr hyfforddiant cymeradwyedig ar gyfer y Pwyllgor hynny; 					

<ul style="list-style-type: none">- hyrwyddo cwrteisi a pharch o fewn cyfathrebiadau a chyfarfodydd y grŵp ac mewn cyfarfodydd ffurfiol y Cyngor;- hyrwyddo gweithdrefnau penderfynu anffurfiol yn y Cyngor, a gweithio gyda'r Pwyllgor Safonau a swyddogion monitro er mwyn dod i benderfyniad yn lleol;- hyrwyddo diwylliant mewn grŵp sy'n cefnogi safonau uchel o ymddygiad ac uniondeb;- mynychu cyfarfod o Bwyllgor Safonau'r Cyngor os gofynnir iddynt drafod materion yn ymwneud â'r Cod Ymddygiad;
<ul style="list-style-type: none">- gweithio i weithredu unrhyw argymhellion gan y Pwyllgor Safonau ar wella safonau;- cydweithio gydag arweinwyr grwpiau eraill, o fewn rheswm, i gyd-gefnogi ymddygiad o safon uchel yn y Cyngor.

Adroddiad i'r	Pwyllgor Safonau
Dyddiad y cyfarfod	2 Rhagfyr 2022
Aelod Arweiniol / Swyddog	Gary Williams, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Llywodraethu a Busnes / Swyddog Monitro
Awdur yr adroddiad	Lisa Jones, Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
Teitl	Cydnabyddiaeth ariannol ar gyfer presenoldeb aelodau annibynnol ac arsylwadau mewn cyfarfodydd ac ystyriaeth o ddull strwythurol i bresenoldeb/ arsylwi mewn cyfarfodydd.

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r Pwyllgor wedi gwneud cais am adroddiad i ystyried dull strwythuredig i'w presenoldeb ac arsylwi mewn cyfarfodydd, ac adborth ac i gadarnhau sefyllfa'r Cyngor mewn perthynas ag aelodau yn cael eu cydnabod am fod yn bresennol mewn cyfarfodydd.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Un o ddulliau'r Pwyllgor i sicrhau cydymffurfedd â'r Cod Ymddygiad yw mynd i gyfarfodydd Cynghorau Sir, Dinas, Tref neu Gymuned, naill ai o bell neu'n bersonol, ac mae dull strwythuredig yn cael ei ffafrio, a dyna pam bod yr adroddiad hwn wedi'i lunio. Mae hyn yn ychwanegol i bresenoldeb yn y Pwyllgor Safonau. Ar adeg ysgrifennu, roeddem yn aros am adborth ar y mater o gydnabyddiad o gyfarfod Cymru gyfan o Benaethiaid Gwasanaethau Democrataidd, a bydd y Pwyllgor yn cael diweddariad ar hyn yn fuan. Yn ogystal, mae nifer o Gynghorau cyfagos wedi cytuno i ariannu presenoldeb o'r fath.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod yr aelodau yn nodi'r sefyllfa mewn perthynas â chydabyddiaeth.

3.2 Bod yr Aelodau yn ystyried ac yn cytuno ar ddull cydlynol a strwythuredig.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Cyfarfodydd y Cyngor Sir

Ar y cyfan, mae aelodau'r Pwyllgorau Safonau blaenorol wedi mynd i brif gyfarfodydd llawn y Cyngor, yn hytrach na phwyllgorau fel y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd neu'r Pwyllgorau Craffu er enghraifft. Mae Atodiad 1 yn cynnwys rhestr o gyfarfodydd cyhoeddus er gwybodaeth – mae manylion y cyfarfodydd diweddaraf ar gael ar wefan y Cyngor. Yn draddodiadol, mae aelodau'r Pwyllgor Safonau wedi canolbwyntio ar Gyngorau Tref, Dinas a Chymuned, ond mae'n bosibl y bydd yr aelodau eisiau arsylwi cyfarfodydd sirol o bryd i'w gilydd. Nid oes ymgynghorydd cyfreithiol na Swyddog Monitro yn bresennol ymhob cyfarfod Pwyllgor, ac nid yw pob cyfarfod Pwyllgor yn cael ei weddarlleu, ac felly efallai bod ar yr aelodau eisiau trafod a ydynt yn dymuno cynyddu eu gweithgarwch ar lefel sirol neu eisiau ffocysu blaenoriaethau o fewn yr adnoddau sydd ar gael mewn cyfarfodydd cymunedol yn lle.

4.2 Cyfarfodydd Tref, Dinas a Chymuned

Yn y gorffennol mae'r Pwyllgor wedi edrych ar y rhestr o gynghorau ac wedi cytuno ar ba Aelod fydd yn mynd i ba gyngor. Mae'r presenoldeb wedi'i gynnwys gan yr aelodau annibynnol a chynrychiolydd aelod tref a chymuned, ac felly mae 5 aelod yn cyflenwi'r rota. Mae'r aelodau wedi rhannu'r baich ac wedi adrodd yn ôl wrth iddynt fynd i gyfarfodydd yn ôl eu gallu. Yn y gorffennol mae'r Swyddog Monitro wedi bod yn cadw cofnod canolog o bresenoldeb ond, ers y pandemig, nid yw'r cofnod wedi'i ddiweddarau – gellir ailgychwyn cadw'r cofnod hwn os yw'r Pwyllgor yn gytûn. Efallai y bydd yr aelodau yn dymuno adolygu'r presenoldeb, yr ymdriniaeth a'r cynnydd mewn perthynas ag ymdrin â'r sir gyfan ymhob cyfarfod o'r Pwyllgor Safonau, yn hytrach nag ar sail ad hoc; efallai yr hoffan nhw ganolbwyntio ar ardaloedd penodol neu, fel arall, arsylwi cyfarfodydd y tu allan i'w hardaloedd hwy. Mae'n bosibl y bydd aelodau yn dymuno alinio presenoldeb gyda'r wybodaeth a ddarperir mewn

perthynas â chwynion Ombwdsmon y Gwasanaethau Cyhoeddus; neu efallai yn dymuno awgrymu dull arall megis lefel o gwynion.

Mae Atodiad 2 mewn fformat tabl yn rhestr o Aelodau'r Cyngor sydd efallai'n dymuno dynodi eu dewis i fynychu, gyda'r cynnig bod pob Aelod yn mynychu o leiaf 2/3 gyfarfod y flwyddyn, yn ystod y 4 blynedd nesaf, gydag adroddiad canol tymor o unrhyw un a gollwyd neu angen ail-bresenoldeb (yn amodol ar y gyllideb ar y pryd). Bydd Aelodau angen nodi eu dewis a'u gallu i ymrwymo eu hamser.

Efallai bydd Aelodau yn dymuno trafod y dull ynghylch adborth ar ôl presenoldeb i'r Cyngor a ymwelwyd, ac unrhyw arsylwadau yn dilyn yr ymweliad.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae Pwyllgor Safonau cwbl weithredol a chynrychioliadol ac sy'n cynnal y safonau uchel a ddisgwylir gan aelodau yn helpu i ategu gwaith y Cyngor i weithredu ei swyddogaethau democrataidd.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae gan y Cyngor gyllideb i Aelodau gyda llinell gyllideb o ran costau teithio sydd heb eu defnyddio'n llawn oherwydd yr opsiwn o fynychu cyfarfodydd penodol ar sail hybrid bellach mewn lle. Mae cyfarfodydd wedi'u cynnal gyda'r swyddog ariannol perthnasol sydd yn cynnal cod cyllideb aelodau, ac mae wedi'i nodi y gallai'r Cyngor gytuno i ariannu presenoldeb gan sicrhau bod hyn yn cael ei gapio fel bod cyfyngiad ar gyfanswm costau teithio a chyfradd presenoldeb y flwyddyn - sydd yn uchafswm o £2000 y flwyddyn. Gyda holl gostau bydd rhaid adolygu hwn yn rheolaidd, heb sicrwydd y bydd hwn ar gael bob blwyddyn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Nid oes angen asesiad o'r effaith ar les.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Nid oes angen ymgynghori pellach.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes unrhyw risg wedi'i nodi.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Deddf Llywodraeth Leol 2000; Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) 2001 a Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2006

Strwythur pwyllgorau ar Lefel Sirol.

Pwyllgorau

- [Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych](#)
- [Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru](#)
- [Cabinet](#)
- [Cyd-bwyllgor Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy](#)
- [Cyd-Bwyllgor Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru](#)
- [Cyd-Bwyllgor Trosolwg a Chraffu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych](#)
- [Cyngor Sir](#)
- [Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol \(CYSAG\)](#)
- [Gweithgor Newid Hinsawdd ac Argyfwng Ecolegol](#)
- [Is-Bwyllgor Trwyddedu](#)
- [Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru](#)
- [Panel Penodiadau Arbennig](#)
- [Pwyllgor Craffu Cymunedau](#)
- [Pwyllgor Craffu Partneriaethau](#)
- [Pwyllgor Craffu Perfformiad](#)
- [Pwyllgor Cynllunio](#)
- [Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd](#)
- [Pwyllgor Llywio'r Gymraeg](#)
- [Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio](#)
- [Pwyllgor Safonau](#)
- [Pwyllgor Trwyddedu](#)

Gall aelodau gael mynediad at y rhain ar y tudalennau canlynol – sylwer nad yw pob cyfarfod yn cael ei we-ddarlledu.

<https://moderngov.denbighshire.gov.uk/mgListCommittees.aspx?bcr=1&LLL=1>

PRESENOLDEB MEWN CYFARFODYDD GAN AELODAU'R PWYLLGOR SAFONAU

CYNGOR CYMUNED	2022/23		2024		2025		2026		2027	
	DYDDIAD	YN BRESENNOL	DYDDIAD	YN BRESENNOL	DYDDIAD	YN BRESENNOL	DYDDIAD	YN BRESENNOL	DYDDIAD	YN BRESENNOL
Aberchwiler										
Betws Gwerfil Goch										
Bodelwyddan										
Bodfari										
Bryneglwys										
Cefn Meiriadog										
Clocaenog										
Cyngor Tref Corwen										
Cyffylliog										
Cynwyd										
Dinbych										
Derwen										
Dyserth										
Efenechtyd										
Gwyddelwern										
Henllan										
Llanarmon yn Iâl										
Llanbedr Dyffryn Clwyd										
Llandegla										
Llandrillo										
Llandyrnog										
Llanelidan										
Llanfair Dyffryn Clwyd										
Llanferres										
Llangollen										
Llangynhafal										
Llanrhaeadr yng Nghinmeirch										
Llandysilio										

BLAEN RAGLEN WAITH Y PWYLLGOR SAFONAU

NODYN: CYNHELIR SESIWN HYFFORDDI FER 30 MUNUD AR GYFER HOLL AELODAU'R PWYLLGOR SAFONAU YN DILYN POB CYFARFOD

SYLWCH OS GWELWCH YN DDA EI DDOSBARTHU AGENDA 1 WYTHNOS CYN Y CYFARFOD

DYDDIAD Y CYFARFOD	EITEMAU / MEYSYDD ADRODDIAD	AWDUR YR ADRODDIAD
3 Mawrth 2023	Eitemau Sefydlog –	
	Eitem Sefydlog: Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus ‘Ein Canfyddiadau’	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog: Presenoldeb mewn Cyfarfodydd	Aelodau Annibynnol
	Eitem Sefydlog: Ceisiadau Gollyngiad	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog: Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor Safonau	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog Rhan 2: Trosolwg o Gwynion yn Sir Ddinbych	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitemau Riportio –	
	Adroddiad Blynyddol y Cadeirydd ar gyfer 2022	Lisa Jones (Dirprwy Swyddog Monitro)
	Diweddariad Fforwm Safonau Cenedlaethol	Lisa Jones (Dirprwy Swyddog Monitro)
	Cymharu Casgliadau Panel Recriwtio Pwyllgorau Safonau	Gary Williams (Swyddog Monitro)
16 Mehefin 2023	Eitemau Sefydlog –	
	Eitem Sefydlog: Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus ‘Ein Canfyddiadau’	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog: Presenoldeb mewn Cyfarfodydd	Aelodau Annibynnol
	Eitem Sefydlog: Ceisiadau Gollyngiad	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog: Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor Safonau	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog Rhan 2: Trosolwg o Gwynion yn Sir Ddinbych	Gary Williams (Swyddog Monitro)

	Eitemau Riportio –	
	Diweddariad Fforwm Safonau Cenedlaethol	Lisa Jones (Dirprwy Swyddog Monitro)
	Eitemau Sefydlog –	
15 Medi 2023	Eitem Sefydlog: Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus ‘Ein Canfyddiadau’	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog: Presenoldeb mewn Cyfarfodydd	Aelodau Annibynnol
	Eitem Sefydlog: Ceisiadau Gollyngiad	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog: Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor Safonau	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog Rhan 2: Trosolwg o Gwynion yn Sir Ddinbych	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitemau Riportio –	
	Diweddariad Fforwm Safonau Cenedlaethol	Lisa Jones (Dirprwy Swyddog Monitro)
	Eitemau Sefydlog –	
1 Rhagfyr 2023	Eitem Sefydlog: Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus ‘Ein Canfyddiadau’	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog: Presenoldeb mewn Cyfarfodydd	Aelodau Annibynnol
	Eitem Sefydlog: Ceisiadau Gollyngiad	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog: Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor Safonau	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitem Sefydlog Rhan 2: Trosolwg o Gwynion yn Sir Ddinbych	Gary Williams (Swyddog Monitro)
	Eitemau Riportio –	
	Diweddariad Fforwm Safonau Cenedlaethol	Lisa Jones (Dirprwy Swyddog Monitro)

Eitemau i'w hystyried yn y dyfodol

Meeting T.B.C.	Cyfarfod ar y cyd gyda Chynghorau Tref, Dinas a Chymuned	
	Adolygu maint a chyfansoddiad y Pwyllgor Safonau	ychwanegwyd gan y Pwyllgor ar 28/10/22

Updated 01/11/22 KEJ

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Yn rhinwedd Paragraff(au) 12, 13 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Yn rhinwedd Paragraff(au) 12, 13 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag